

Peiling over Europa en EDIC

Peiling over Europa en EDIC

Datum: september 2013

Colofon

Gemeente Nijmegen

Onderzoek en Statistiek

contactpersoon: Ad Manders

tel.: (024) 329 98 89

emailadres: onderzoek.statistiek@nijmegen.nl

www.nijmegen.nl/gemeente/onderzoekencijfers

Inhoudsopgave

Samenvatting	1
1 Inleiding	3
2 Bekendheid over invloed Europa op dagelijks leven	5
3 Bekendheid van en mening over taken EDIC	7
4 Informatiebehoefte m.b.t. Europa	10

Samenvatting

- *Veel leden van het digitaal stadspanel weten weinig over hoe activiteiten en beslissingen van de Europese Unie doorwerken op het dagelijks leven in Nijmegen;*
- *Circa de helft wil hier meer over weten;*
- *Een meerderheid van de panelleden vindt de taken van het EDIC belangrijk.*

In de maanden juli en augustus 2013 heeft bureau Onderzoek en Statistiek (O&S) een peiling onder het digitaal stadspanel gehouden over Europa en het Europees Informatiecentrum in Nijmegen (EDIC). Aanleiding voor deze peiling was de opening van het Nijmeegse EDIC in juni 2013. Doel van de peiling is om een antwoord te krijgen op de onderstaande vier vragen.

Het digitaal stadspanel bestaat uit betrokken burgers die bereid zijn om een aantal keer per jaar een korte internetenquête in te vullen over een actueel onderwerp dat van belang is voor de stad.

De verschillende leeftijdsgroepen (vanaf 18 jaar) en stadsdelen zijn goed in het panel vertegenwoordigd. Wel behoren tot de panelleden relatief veel hoger opgeleiden.

Van de panelleden, die aan deze peiling hebben deelgenomen, staat 30% vooral positief tegenover de Europese Unie en 20% vooral negatief. De rest is er niet uitgesproken positief of negatief over.

In hoeverre hebben Nijmegenaren een beeld van hoe activiteiten en beslissingen van de Europese Unie van invloed zijn op hun dagelijks leven?

Een minderheid van de panelleden (37%) weet voorbeelden te noemen van hoe activiteiten en beslissingen van de Europese Unie van invloed zijn op het dagelijks leven van de Nijmegenaren. Het meest genoemd zijn uiteenlopende voorbeelden van Europese subsidies en wet- en regelgeving en bezuinigingen ten gevolge van de 3 procentnorm voor het begrotingstekort.

Veel Nijmegenaren weten niet dat projecten in Nijmegen mede gefinancierd zijn met Europese subsidie. Voor acht van de negen voorgelegde projecten geldt dat een minderheid van de panelleden (variërend van 9 tot 28%) wist dat daarvoor Europese subsidie verstrekt is.

In hoeverre weten Nijmegenaren dat er in Nijmegen een EDIC is?

89% van de panelleden wist niet dat er in Nijmegen een EDIC geopend was.

11% wist dat wel, maar de meesten van die groep geven aan verder weinig van het EDIC af te weten.

Hoe belangrijk vinden Nijmegenaren de taken van het EDIC?

Bijna de helft van de panelleden geeft aan het belangrijk te vinden dat er in Nijmegen een EDIC is. Een kleiner deel van bijna twintig procent geeft aan dit niet belangrijk te vinden.

Aan de panelleden zijn zes taken van het EDIC voorgelegd:

- het beantwoorden van vragen van burgers en andere partijen over Europa;
- het ondersteunen van (educatieve) projecten over de relatie tussen Nijmegen en omgeving en Europa;
- informatie geven over wat er komt kijken bij studeren en werken in een andere Europees land;
- een bijdrage leveren aan het profileren van Nijmegen en omgeving binnen Europa;
- het bevorderen en ondersteunen van samenwerkingsverbanden in Nijmegen en omgeving die met Europa te maken hebben;
- het bevorderen en ondersteunen van samenwerkingsverbanden in de Nederlands-Duitse grensstreek.

Voor al die taken geldt dat een meerderheid deze wel belangrijk vindt (57 - 74%) en een kleinere groep deze niet belangrijk vindt (7 - 14%).

Aan welke informatie over Europa hebben de Nijmegenaren behoefte?

Bijna de helft van de panelleden (47%) zou meer willen weten over wat activiteiten en beslissingen van de Europese Unie voor Nijmegen en de Nijmegenaren betekenen. Nog eens 29% zou er 'misschien' meer van willen weten.

Van de panelleden geeft 17% aan een vraag voor het EDIC te hebben. Het gaat om uiteenlopende vragen; er zijn geen vragen die door veel respondenten gesteld zijn. Drie procent heeft vragen over kosten en baten van het EDIC of nut en noodzaak (is het niet efficiënter om het EDIC op regionaal, provinciaal of nationaal niveau te organiseren en is de informatie over Europa niet al op andere manieren voldoende beschikbaar?).

Aan de panelleden is een aantal belangrijke thema's binnen de Europese Unie voorgelegd. Voor de volgende thema's heeft men relatief veel interesse:

- investeren in onderwijs, onderzoek en innovatie;
- stimuleren van banengroei, aanpak (jeugd)werkloosheid;
- stimuleren van duurzame ontwikkeling;
- controle op banken.

Uitkomsten voor respondenten die vooral negatief over de Europese Unie denken

De respondenten met een negatief beeld over de EU weten minder over de invloed van de EU op het dagelijks leven in Nijmegen; bijna veertig procent van hen wil daar wel meer over weten.

Een relatief klein deel van de betreffende groep vindt de verschillende taken van het EDIC belangrijk. Wel zijn er binnen de groep meer personen die de taken belangrijk vinden dan personen die deze niet belangrijk vinden. Dat geldt met name voor 'bevorderen en ondersteunen van samenwerkingsverbanden in de Nederlands-Duitse grensstreek' en 'informatie geven over wat er komt kijken bij studeren en werken in een andere Europees land'; 63 respectievelijk 56% van de respondenten met een negatief beeld over de EU vindt deze taken belangrijk.

Verder heeft de betreffende groep minder dan gemiddeld belangstelling voor de EU-thema's 'investeren in onderwijs, onderzoek en innovatie' en 'stimuleren van duurzame ontwikkeling' en meer dan gemiddeld voor 'armoedebestrijding'.

1 Inleiding

In de maanden juli en augustus 2013 heeft bureau Onderzoek en Statistiek (O&S) een peiling onder het digitaal stadspanel gehouden over Europa en het Europees Informatiecentrum in Nijmegen (EDIC: Europe Direct Information Center). Aanleiding voor deze peiling was de opening van het Nijmeegse EDIC in juni 2013. Doel van de peiling is om een antwoord te krijgen op de volgende vragen:

- In hoeverre hebben Nijmegenaren een beeld van hoe activiteiten en beslissingen van de Europese Unie van invloed zijn op hun dagelijks leven? In hoeverre weten ze bijvoorbeeld dat projecten in Nijmegen mede gefinancierd zijn met Europese subsidie?
- In hoeverre weten Nijmegenaren dat er in Nijmegen een EDIC is? (voor de officiële opening op 19 juni 2013 is de nodige publiciteit gezocht)
- Hoe belangrijk vinden Nijmegenaren de taken van het EDIC?
- Aan welke informatie over Europa hebben de Nijmegenaren behoefte?

Het college heeft voor het EDIC een proefperiode van twee jaar vastgesteld en heeft aangegeven dat er een evaluatie van die pilotperiode uitgevoerd wordt. De peiling over Europa en het EDIC is een onderdeel van die evaluatie. De in juli-augustus 2013 gehouden peiling moet gezien worden als een eerste meting onder Nijmegenaren. Later in de proefperiode van het EDIC zal een vervolgmeting plaatsvinden (in 2015).

Meer informatie over het EDIC

Het EDIC is een regionaal communicatie-instrument van de Europese Commissie gericht op voorlichting en het bevorderen van een participatief Europees burgerschap. Het EDIC netwerk telt circa 500 vestigingen in Europese regio's, waarvan 15 in Nederland.

Het Nijmeegse EDIC bestaat uit een digitale informatieplek met folders en informatiemateriaal, gehuisvest in de Stadswinkel. Daarnaast zullen in de komende twee jaar activiteiten ontplooid worden om Europa in Nijmegen onder de aandacht te brengen.

Taken van het Nijmeegse EDIC zijn:

- Burgers en andere partijen informeren over Europa (bijvoorbeeld over grensoverschrijdend studeren, werken en wonen, over activiteiten en beslissingen van de Europese Unie die van invloed zijn op het dagelijks leven van burgers en over projecten die mede gefinancierd zijn met Europese subsidie).
- Een bijdrage leveren aan Nijmegen neerzetten als een pro-Europese stad.
- Het bevorderen en ondersteunen van samenwerkingsverbanden tussen partners in de regio en de grensstreek (Euregio Rijn Waal, Duisburg), die met Europa te maken hebben. Dit zou bijvoorbeeld kunnen leiden tot educatieve projecten, debatten, exposities, festivals en grensoverschrijdende activiteiten.
- Een intermediaire rol vervullen voor partijen die op zoek zijn naar partners voor Europese samenwerking en projecten.

Meer informatie over het digitaal stadspanel en de uitvoering van de peiling

Het digitaal stadspanel bestaat uit betrokken burgers die bereid zijn om een aantal keer per jaar een korte internetenquête in te vullen over een actueel onderwerp dat van belang is voor de stad. De verdeling naar leeftijd en deelgebied binnen Nijmegen binnen het panel wijkt niet veel af van de verdeling voor alle volwassen Nijmegenaren. Voor andere kenmerken is dat niet het geval (bijvoorbeeld relatief veel hoger opgeleiden in panel). Het panel is dus niet in alle opzichten representatief voor de Nijmeegse bevolking.

Ten tijde van de peiling over de relatie Nijmegen - Europa en het EDIC bestond het panel uit circa 3.500 leden. Daarvan hebben er 906 aan de peiling deelgenomen (26%). In vergelijking met andere peilingen onder het panel is dat aan de lage kant. Bij de meeste peilingen in de laatste jaren lag de respons tussen de 36 en 43%. Daarbij zal een rol spelen dat de peiling in de zomervakantie is uitgevoerd. Overigens, om ervoor te zorgen dat iedereen de kans had om mee te doen, was het van begin juli tot half augustus mogelijk om de vragenlijst in te vullen.

Extra vragen over hoe men over Europa denkt

De meningen van respondenten over de Europese Unie kunnen van invloed zijn op hun informatiebehoefte m.b.t. Europa en op hoe men over het EDIC denkt. Daarom zijn in de vragenlijst twee vragen opgenomen om die meningen globaal te peilen. Ten eerste is gevraagd of men het idee heeft dat het lidmaatschap van de Europese Unie voor Nederland *vooral* of *alleen maar* voor- of nadelen met zich meebrengt. Ten tweede is gevraagd of men vindt dat er in de komende periode in het algemeen meer of minder bevoegdheden naar Europa zouden moeten gaan?

Op grond van de antwoorden op deze vragen zijn de respondenten in drie groepen gesplitst:

1. Een groep die meer positief tegenover de EU staat (ziet voor Nederland alleen maar voordelen aan de EU en/of vindt dat er in z'n algemeenheid meer bevoegdheden naar Europa moeten gaan, of ziet voor Nederland meer voor- dan nadelen aan de EU en wil dat er op bepaalde terreinen meer bevoegdheden naar Europa gaan).
30% van de respondenten behoort tot deze groep.
2. Een groep die meer negatief tegenover de EU staat (ziet voor Nederland alleen maar nadelen aan de EU en/of vindt dat er in z'n algemeenheid minder bevoegdheden naar Europa moeten gaan, of ziet voor Nederland meer na- dan voordelen aan de EU en wil dat er op bepaalde terreinen minder bevoegdheden naar Europa gaan).
20% van de respondenten behoort tot deze groep.
3. Een middengroep (niet uitgesproken positief of negatief).
De helft van de respondenten behoort tot deze groep.

Bij de analyse is gekeken op welke punten de uitkomsten voor deze groepen van elkaar verschillen.

Indeling verdere rapportage

Hoofdstuk 2 gaat over de bekendheid bij Nijmegenaren over wat Europa voor hun dagelijks leven betekent, hoofdstuk 3 over de bekendheid van het EDIC en over hoe belangrijk men het EDIC vindt en hoofdstuk 4 over de informatiebehoefte m.b.t. Europa.

2 Bekendheid over invloed Europa op dagelijks leven

De eerste vraag in de enquête was of men voorbeelden kon noemen van hoe activiteiten en beslissingen van de Europese Unie van invloed zijn op het dagelijks leven van de Nijmegenaren. Van de respondenten heeft 37% voorbeelden genoemd.

Het meeste genoemd zijn:

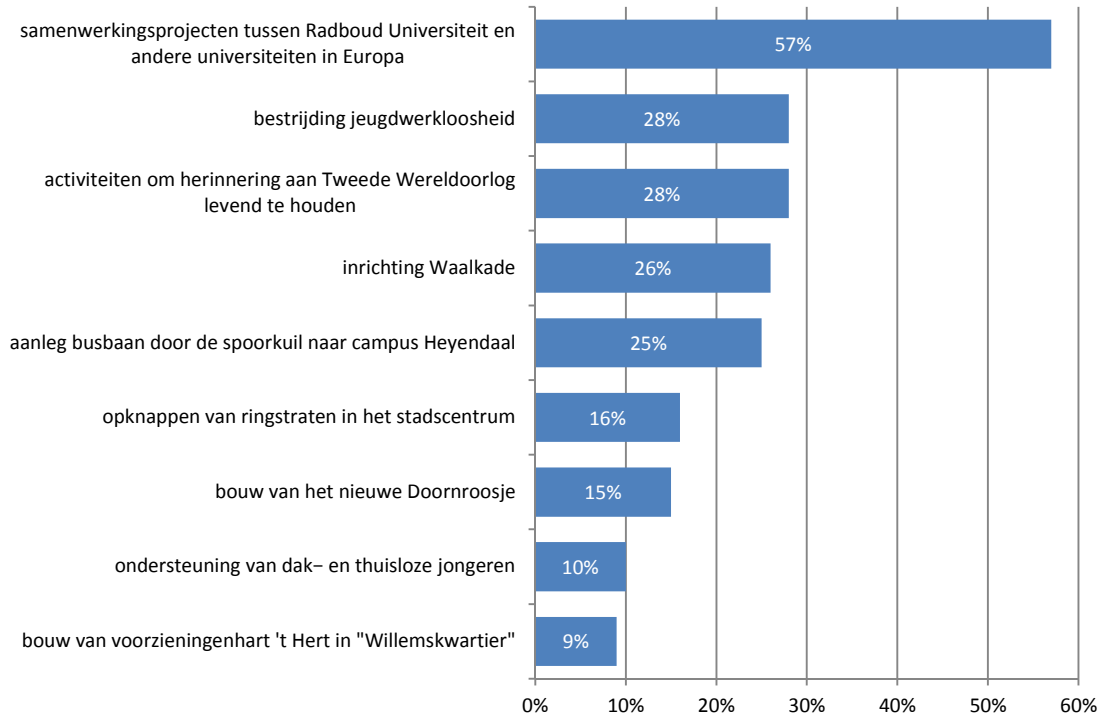
- Europese subsidies.
Men noemt allerlei voorbeelden, bijvoorbeeld subsidie voor projecten op het gebied van infrastructuur (de nieuwe stadsbrug, busbaan in Spoorzone, verbetering fietspaden) natuurbeheer, cultuur, de aanpak van jeugdwerkloosheid, onderzoek en innovatie, opknappen van woonwijken en de binnenstad, enzovoorts.
- Europese wet- en regelgeving.
Ook hierbij noemt men allerlei voorbeelden, bijvoorbeeld wet- en regelgeving op het gebied van milieu, voedselveiligheid, arbeidsomstandigheden, telecomtarieven, immigratie, aanbesteden, enzovoorts.
- Effecten van de afspraken m.b.t. het maximaal toegestane begrotingstekort in lidstaten.
(overheidsbezuinigingen werken door tot op het lokale niveau en op de uitgaven van burgers).

Van de panelleden met een positieve kijk op de EU heeft 49% voorbeelden genoemd, van de panelleden met een negatieve kijk 29%.

Na deze open vraag zijn negen projecten in Nijmegen voorgelegd, met daarbij de vraag of men wist dat deze projecten mede gefinancierd zijn met Europese subsidie.

Meer dan de helft van de respondenten (57%) weet dat er samenwerkingsprojecten tussen de Radboud Universiteit en andere universiteiten in Europa zijn, die gesubsidieerd worden door Europa. Voor de overige acht voorgelegde projecten geldt dat een minderheid (9 - 28%) weet dat hiervoor Europese subsidie verstrekt is (zie figuur 1).

Bij deze vraag zien we weinig verschil tussen de panelleden met een positieve en die met een negatieve kijk op de EU.

Figuur 1: percentage dat weet dat project mede gefinancierd is met Europese subsidie

3 Bekendheid van en mening over taken EDIC

Na de vragen over de invloed van Europa op het dagelijks leven van Nijmegenaren is gevraagd of men - voordat men de email over de peiling kreeg – wist dat er in Nijmegen een Europees informatiecentrum (EDIC) is. Elf procent van de respondenten geeft aan dat men dit wist. De meesten daarvan geven aan dat ze er verder weinig vanaf weten. Een ruime meerderheid (89%) wist dus niet dat er in Nijmegen een Europees informatiecentrum is.

De bekendheid van het EDIC verschilt niet voor de groepen met een positieve en negatieve kijk op de EU.

Vervolgens is een korte uitleg over het EDIC gegeven met daarbij de vraag of men kon aangeven hoe belangrijk men het vindt dat er in Nijmegen een Europees informatiecentrum is.

Korte uitleg over EDIC

Burgers en andere geïnteresseerden kunnen bij het Europees informatiecentrum in Nijmegen (EDIC) terecht met vragen over Europa. Concreet bestaat het Nijmeegse EDIC uit een digitale informatieplek met folders en informatiemateriaal, gehuisvest in de Stadswinkel.

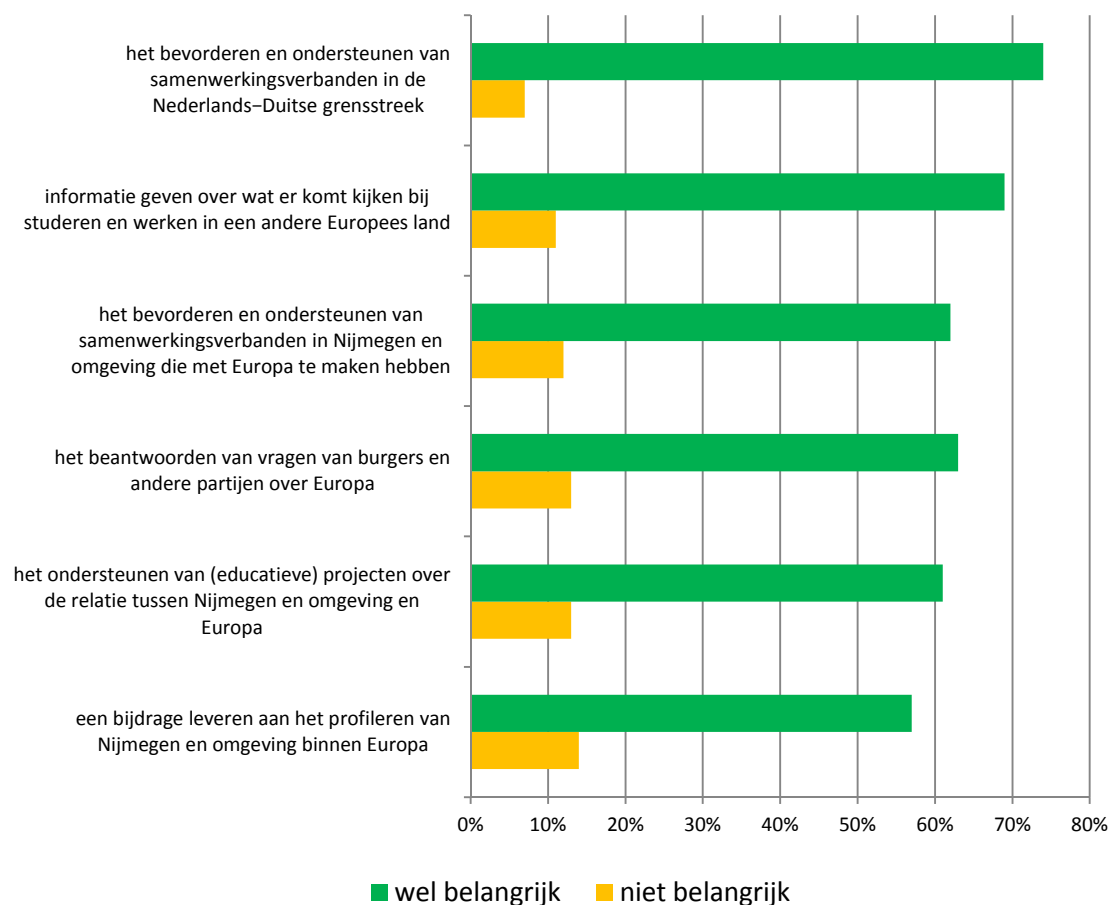
Behalve dat het Nijmeegse EDIC informatie over Europa aanbiedt, draagt het bij aan het profileren van Nijmegen binnen Europa en bevordert/ondersteunt het projecten en samenwerkingsverbanden die met Europa te maken hebben. Bij die projecten en samenwerkingsverbanden kunnen behalve partijen uit Nijmegen ook partijen uit de regio en uit de Euregio Rijn-Waal (Nederlands-Duitse grensregio met het hoofdkantoor in Kleve) betrokken zijn. Ook wordt samenwerking gezocht met het EDIC in Duisburg.

Bijna de helft van de respondenten geeft aan het belangrijk te vinden dat er in Nijmegen een EDIC met de bovengenoemde taken is (6% 'heel belangrijk' en 42% 'belangrijk'). Een kleiner deel van bijna twintig procent geeft aan dit niet belangrijk te vinden (9% 'niet belangrijk' en 9% 'helemaal niet belangrijk'). De overige respondenten hebben vooral 'niet belangrijk, niet onbelangrijk' aangevinkt (28%); 7% heeft 'weet niet' aangevinkt.

De panelleden, die een positieve beeld van de EU hebben, geven veel vaker aan het EDIC belangrijk te vinden dan de panelleden met een negatief beeld (64 respectievelijk 29%).

Vervolgens zijn zes taken van het EDIC voorgelegd met de vraag hoe belangrijk men deze vindt. Twee van die taken hebben te maken met informatieverstrekking over Europa, drie met het bevorderen/ondersteunen van projecten/samenwerkingsverbanden en één met het profileren van Nijmegen en omgeving binnen Europa.

Bij alle voorgelegde taken heeft een meerderheid '(heel) belangrijk' aangevinkt (57 – 74%) en een veel kleinere groep '(helemaal) niet belangrijk' (7 – 14%) (zie figuur 2).

Figuur 2: percentage dat taak van het EDIC wel of niet belangrijk vindt

De panelleden met een negatieve kijk op de EU hebben bij de verschillende taken minder vaak aangegeven dat ze deze belangrijk vinden. Wel zien we ook bij deze groep dat het aandeel dat de taken belangrijk vindt groter is dan het aandeel dat de taken niet belangrijk vindt. Voor twee van de zes taken geldt dat een meerderheid van de panelleden met een negatieve kijk op de EU deze belangrijk vindt: *het bevorderen en ondersteunen van samenwerkingsverbanden in de Nederlands-Duitse grensstreek* (63%) en *informatie geven over wat er komt kijken bij studeren en werken in een andere Europees land* (56%).

Gevraagd is of er nog andere taken zijn, die prioriteit moeten krijgen binnen het Europees informatiecentrum in Nijmegen. Een ruime meerderheid van de respondenten (81%) heeft deze vraag met ‘nee’ beantwoord. Door de overige 19% zijn verschillende soorten antwoorden gegeven. Een deel geeft uiteenlopende voorbeelden over waar het EDIC burgers over zou kunnen informeren (relatief vaak genoemd is burgers informeren over projecten die mede met Europees geld tot stand zijn gekomen), een deel geeft voorbeelden van op welke wijze het EDIC burgers zou kunnen informeren, een deel geeft aan welke taak prioriteit zou moeten krijgen, een deel noemt uiteenlopende aanvullende taken en een beperkt deel geeft aan een EDIC in Nijmegen niet nodig te vinden (geldverspilling; informatie kan ook op andere manieren verkregen worden).

8 - Bekendheid van en mening over taken EDIC

Bij een andere vraag (Heeft u vragen die u aan het Europees informatiecentrum in Nijmegen zou willen voorleggen?) stelt 3% van de respondenten vragen over nut en noodzaak en kosten en baten van een lokaal EDIC, bijvoorbeeld:

- Is het niet beter/efficiënter om het EDIC op regionaal, provinciaal of nationaal niveau te organiseren? Waarom is dit een activiteit die de gemeente moet uitvoeren?
- Is de informatie over Europa niet al op andere manieren voldoende beschikbaar?
- Wegen de kosten op tegen de baten? Wordt bijgehouden wat de kosten en de baten zijn?

4 Informatiebehoefte m.b.t. Europa

De antwoorden op drie vragen geven inzicht in de informatiebehoefte m.b.t. Europa:

- Zou u meer willen weten over wat activiteiten en beslissingen van de Europese Unie voor Nijmegen en de Nijmegenaren betekenen?
- Heeft u vragen die u aan het Europees informatiecentrum in Nijmegen zou willen voorleggen?
- In welke thema's, waar Europa een rol in speelt, bent u het meest geïnteresseerd?

Bijna de helft van de respondenten (47%) zou meer willen weten over wat activiteiten en beslissingen van de Europese Unie voor Nijmegen en de Nijmegenaren betekenen. Nog eens 29% zou er 'misschien' meer van willen weten. Vier procent geeft aan al voldoende kennis hierover te hebben. En 19% geeft aan er geen belangstelling voor te hebben. Twee procent heeft 'weet niet' aangevinkt.

Bij de panelleden, die een positief beeld van de EU hebben, is de groep die meer zou willen weten duidelijk groter dan bij de panelleden met een negatief beeld (58 respectievelijk 39%).

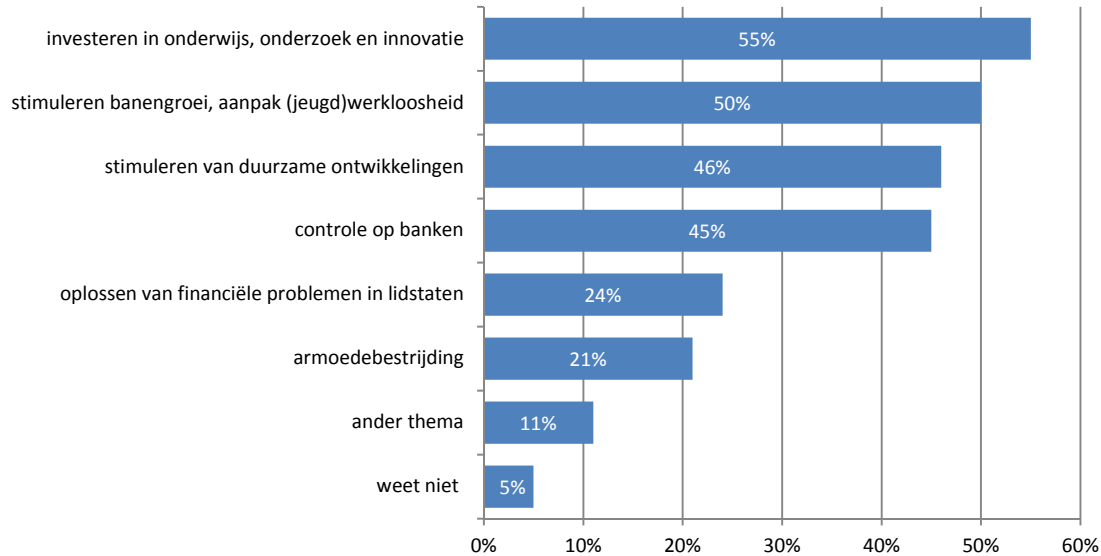
Van de panelleden geeft 17% aan een vraag voor het EDIC te hebben. Die vragen betreffen niet alleen de behoefte aan bepaalde kennis over Europa. Zo heeft 3% vragen over nut en noodzaak en kosten en baten van het EDIC (meer hierover in hoofdstuk 3).

Bij de inhoudelijke vragen gaat het om uiteenlopende vragen. Er zijn geen vragen, waarvoor geldt dat ze door een grotere groep respondenten gesteld zijn.

Aan de respondenten zijn zes belangrijke thema's binnen de Europese Unie voorgelegd. Gevraagd is in welke van die thema's men het meest geïnteresseerd is. Vier thema's zijn relatief vaak aangevinkt (zie figuur 3):

- investeren in onderwijs, onderzoek en innovatie;
- stimuleren van banengroei, aanpak (jeugd)werkloosheid;
- stimuleren van duurzame ontwikkeling;
- controle op banken.

Figuur 3: in welke thema's, waar Europa een rol in speelt, is men het meest geïnteresseerd? (men mocht maximaal 3 thema's aanvinken)

Bij drie thema's zien we duidelijke verschillen tussen de groepen met een positieve en een negatieve kijk op de EU:

- investeren in onderwijs, onderzoek en innovatie: 68% van panelleden met een positieve kijk op de EU en 39% van de panelleden met een negatieve kijk op de EU hebben belangstelling voor dit thema;
- stimuleren van duurzame ontwikkeling: 63% van panelleden met een positieve kijk op de EU en 25% van de panelleden met een negatieve kijk op de EU hebben belangstelling voor dit thema;
- armoedebestrijding: 13% van panelleden met een positieve kijk op de EU en 26% van de panelleden met een negatieve kijk op de EU hebben belangstelling voor dit thema.